

A

abenteuerliche Gestalt | niezwykła postać

abgesehen von | abstrahując od, pominiawszy

absolutes Muss | bezwzględna konieczność

abwechslungsreich | urozmaicony

ahnungslos | niewiedzący, nieświadomy

alle Kinderherzen höher schlagen lassen | przyprawiać wszystkie

dzieci o szybsze bicie serca

alles Erdenkliche | wszystko, co tylko możliwe

als etw. tätig sein | pracować jako ktoś

als Schulversager erscheinen | okazać się tymi, którzy nie poradzili sobie w szkole

an etw. rankommen | dosięgać do czegoś, dorównywać czemuś

an etw. schnuppern | obwąchiwać coś

an polnischen Traditionen

festhalten | zachowywać polskie tradycje

an Prostatakrebs leiden | chorować na raka prostaty

angemessen | odpowiedni, stosowny

angesagt | modny, na topie

anhalten | utrzymać się

anlässlich ['anləsliç] **des 72.**

Jahrestages des Aufstandes im

Warschauer Ghetto | z okazji

72. rocznicy powstania w getcie warszawskim

anpassungsfähig | zdolny do przystosowania się, elastyczny

anständig ['anftəndiç] | przyzwoity, porządny

anständiger Job | przyzwoita praca

antiker Tempel | antyczna świątynia

Arbeit leisten | wykonywać pracę

Arthur und die Minimoys | w polskich kinach: „Artur i Minimki”

atemberaubende Rasanz | zawrotna prędkość

auf den Markt kommen | wejść na rynek

auf eigenen Füßen stehen | stanąć na własnych nogach

auf eine interessante Idee kommen | wpaść na ciekawy pomysł

auf etw. abzielen | mieć coś na celu

auf Europatour gehen | wybrać się w podróż po Europie

auf jdn. anziehend wirken | działać na kogoś zachęcająco

auf jdn. kommt eine schwierige

Aufgabe zu | kogoś czeka trudne zadanie

auf jdn. stolz sein | być dumnym z kogoś

auf jds. Zureden hin | za czyjąś namową

auf jeden Fall | na pewno, z pewnością

auf und davon sein | *pot.* uciec

aufbrechen | wyruszać w drogę

auffallen | rzucać się w oczy

aufgeben | poddać się

aufwachsen | dorastać, wychować się

aufwachsen | wychować się

aus fernen Ländern | z odległych krajów

aus hygienischen Gründen | ze względów higienicznych

aus verschiedenen Blickwinkeln | z różnych perspektyw

ausgeklügelt | pomysłowy

ausgeschlossen | nieobjęty, wykluczony

außenpolitischer Berater | doradca ds. polityki zagranicznej

auswandern | wy/emigrować

B**bedeutend** | znaczący, wybitny**beeindruckend** | imponujący**befreundet** | zaprzyjaźniony**begrenzt** | ograniczony**beherrschen** | opanować**berühmt-berüchtigt** | niesławny,

cieszący się złą sławą

beschränkt | ograniczony**bewegen** | nakłonić kogoś do zajęcia

stanowiska przeciw czemuś

bewusst | świadomy**beziehungsweise** | lub też**bieten** | przedstawiać liczne

możliwości interpretacji

brausen ['braʊzən] | *pot.* pędzić**bundesweite Regelung** |

ogólnokrajowy przepis

D**NEUTRUM****das Abitur** | matura**das Alter** ['alte] | wiek**das Amt des Außenministers****bekleiden** | sprawować urząd

ministra spraw zagranicznych

das Angebot | asortyment towarów**das Anzeichen, -** | oznaka**das Anzeigen** | wskazywanie**das Arbeitsverhältnis** | stosunek

pracy

das Aufspüren von Bomben |

tropienie bomb

das Bellen | szczekanie**das Berufsleben** | życie zawodowe**das Bundesverfassungsgericht** |

Federalny Trybunał Konstytucyjny

das Chillen ['tʃilən] | *pot.* wyluzowanie

się, relaks

das dunkelste Kapitel |

najciemniejszy rozdział

das Engagement | zaangażowanie**das Entwicklungsland, -er** | kraj

rozwijający się

das Erbe | *lit.* spuścizna**das Erbe verbreiten** |

rozpowszechniać spuściznę

das Erinnerungsbuch | zbiór

wspomnień

das Gasgemisch, -e | mieszanina

gazów

das Gefängnis | więzienie**das Gegenteil beweisen** |

udowadniać, że jest inaczej

das Genre ('ʒɑ̃:rə) | gatunek**das Gewässer, -** | wody naturalne**das Glas, -er** | kieliszek**das Gras** | trawa**das Grenzgebiet** | strefa

przygraniczna

das Heimatland | kraj rodzinny**das Herz erfreuen** | cieszyć serce**das Highlight, -s** | główna atrakcja**das Hundehirn** | psi mózg**das Indiz** [In 'di:ts] | oznaka**das Judenpogrom, -e** | pogrom

Żydów

das Kapitel | rozdział**das Kinder-Paradies** | raj dla dzieci**das Kloster, -er** | klasztor**das Königreich der Minimoyes** |

królestwo Minimków

das Konzentrationslager, - | obóz

koncentracyjny

das Kunstereignis, -se | wydarzenie

artystyczne

das Labor, -en [la 'bo:rə] |

laboratorium

das Lagerfeuer ['la:gefɔɪr] | ognisko**das Lawinenopfer, -** | ofiara lawiny**das Lückenjahr** | rok przerwy**das Messgerät, -e** | przyrząd

pomiarowy

das MiLoG (Mindestlohngesetz) |

ustawa o płacy minimalnej

das Misstrauen | nieufność**das Nötigste zum Leben abwerfen** |

zapewnić do życia to, co niezbędne

das NS-Regime | reżim nazistowski

das Onlineverhalten | praca online
użytkownika, sposób korzystania z
Internetu

das Piepen ['pi:pən] | dzwonienie,
piszczenie

das Publikationsverbot | zakaz
publikacji

das Rathaus, ʒ, er | ratusz

das Riechzentrum | ośrodek węchu

das Rote Kreuz | Czerwony Krzyż

das Schmuggelgut | towar
przemycany, towar pochodzący z
przemytu

das Schnapsglas | kieliszek do wódki

das Schützenfest | festyn strzelców
kurkowych

das Sozialsystem | system opieki
społecznej

das Strandbad, ʒ, er | kąpielisko

**das Symphonieorchester des
Bayerischen Rundfunks** | Orkiestra
Symfoniczna Radia Bawarskiego

das Tal, ʒ, er | dolina

das Traineramt übernehmen | objąć
stanowisko trenera

das Vorbild | wzór (do naśladowania)

**das Vorliegen von Prostatakrebs
erschnüffeln** | wywęszyć
występowanie raka prostaty

das Wahrzeichen | symbol

das Weltall | wszechświat

das Wikingerland | kraina
wikingów

das Zeitungsvolontariat | staż
redakcyjny

das Zeugnis ['tsɔɪknɪs] | świadectwo

MASKULINUM

den amerikanischen Traum

verkörpern | ucieleśniać
amerykański sen

den Urin-Gestank ertragen | znosić
odór moczu

den Schritt nach Westen wagen |
zaryzykować krok na Zachód

der Abschied | pożegnanie

der Altersgenosse, -n | rówieśnik

der Angestellte | pracownik,
zatrudniony

der Antrag, ʒ, e | wniosek

der Appellplatz, ʒ, e | plac apelowy

der Arbeitgeber, - | pracodawca

der Arbeitnehmer, - | pracownik

der Arbeitsmarkt, ʒ, e | rynek pracy

der Arbeitsoverall | strój roboczy

der Aufsatz, ʒ, e | esej

der Auftraggeber | zleceniodawca

der Ausdruck von Rebellion und

Freiheit | wyraz buntu i wolności

der Bankangestellte | urzędnik
bankowy

der Bauernhof, ʒ, e | gospodarstwo
rolne

der Beauftragte des polnischen

Ministerpräsidenten für den

internationalen Dialog |

Pełnomocnik (polskiego) Premiera do
Spraw Dialogu

der Berufseinsteiger, - | osoba
rozpoczynająca karierę zawodową

der Besatzer, - | okupant

der Besatzungsterror | terror
okupacji

der Beschwerdeführer, - | wnoszący
skargę, skarżący

der Bestandteil, -e | składnik

"Der Besuch von Suzanne Batzdorff

und Lotte Sachs im Edith Stein

Haus in Breslau" | „Wizyta Suzanne

Batzdorff i Lotte Sachs w domu

Edyty Stein we Wrocławiu"

der Betrieb | zakład

der Betrunkene, -n | pijany

der Beweggrund, ʒ, e | przyczyna,
pobudka

der Bewohner, - | mieszkaniec

der Bildhauer, - ['bɪlthauɐ] | rzeźbiarz

der Botschafter | ambasador

der Bund der Vertriebenen | Związek

Wypędzonych

der Bürger, - | obywatel**der Bürgerrechtler** | działacz na

rzeczspraw obywatelskich

der deutschen Sprache mächtig**sein** | władać językiem niemieckim**der Deutschland-Beauftragte** |

pełnomocnik ds. Niemiec

der Draufgänger, - ['draufgɛŋɐ] |

śmiałek

der Dumpingpreis, -e | cena

dumpingowa (cena niepokrywająca

kosztów produkcji, stosowana w

eksporcie w celu zdystansowania

konkurentów i opanowania rynku)

der Durchbruch, -, e | przełom**der Ehrgeiz** | ambicja**der Eigentümer** | właściciel**der Einblick in etw.** | wgląd w coś**der Einsatz, -, e** | używanie,

stosowanie

der Einwanderer, - ['ainvandərə] |

imigrant

der Erwerb | nabycie**der Esprit** [ɛs'pri:] | (*fr.*) duch**der Europäische Gerichtshof** |

Europejski Trybunał Sprawiedliwości

der Fall des kommunistischen**Regimes** | upadek reżimu

komunistycznego

der Festwagen | odświętnie

przystrojony pojazd

der Fischkutter | kuter rybacki**der Forscher, -** | badacz**der Freibeuter** | korsarz**der Freiluft-Konzertsaal** | sala

koncertowa na wolnym powietrzu

der Freiwilligendienst, -e |

wolontariat

der Freizeitpark | park rozrywki**der Fremdsprachenunterricht** |

lekcja języka obcego

der Frontmann, -, er | wokalista**der Gastprofessor** | profesor

wizytujący

der Geruch, -, e | zapach**der Geschmack** | gust**der Gesprächspartner, -** | rozmówca**der Großhandel** | hurtownia**der Großteil** | większość**der Gründer, -** | założyciel**der Hauptbahnhof, -, e** | dworzec

główny

der Hauptsitz | główna siedziba**der Herrscher, -** | władca**der Hersteller** | producent**der Hilfsrat für die Juden** | Rada

Pomocy Żydom

der Höhepunkt | główna atrakcja**der Höhepunkt** | punkt kulminacyjny,

szczyt

der Holzhändler | handlarz drewnem**der Hosenträger, -** | szelka**der Inbegriff** | uosobienie, synonim**der Journalist** [ʒʊrna 'list] |

dziennikarz

der Jude, -n | Żyd**der Klang, -, e** | dźwięk**der Knopf, -, e** | guzik**der Konfetti-Regen** | deszcz konfetti**der Kornbrand, -, e** | wódka zbożowa**der Krebs** | *med.* rak**der Kulturkeller** | piwnica kulturalna**der Lebensabschnitt, -e** | okres życia**der Lebenslauf, -, e** | życiorys**der Leckerbissen, -** | smakołyk**der Lehrstuhl für wissenschaftliche****Pädagogik** | katedra pedagogiki

naukowej

der Liegestuhl, -, e | leżak**der Literaturnobelpreisträger** |

laureat nagrody Nobla w dziedzinie

literatury

der LKW-Fahrer, - | kierowca

ciężarówki

der Lohn, -, e [lo:n] | płaca

der Mindestlohn, -, e | płaca

minimalna

der Mitwirkende, -n | uczestnik,

współwykonawca

der Nachfolger | następca**der Nachtschwärmer, -** | *pot.* nocny

hulaka

der Nationalsozialist, -en |

narodowy socjalista

der Nazi, -s | *pot.* nazista**der Neubeginn** | nowy początek**der Oberschenkel, -** | udo**der Papst** | papież**Der Phantasie sind kaum Grenzen****gesetzt.** | Fantazja ma prawie

nieograniczone pole do popisu.

der polnischen Gesetzgebung**unterliegen** | podlegać polskiemu

ustawodawstwu

der Polnischstämmige | osoba

pochodząca z Polski

der Powązki-Militärfriedhof |

Cmentarz Wojskowy na Powązkach

der Priester ['pri:ste] | ksiądz**der Problemfall, -, e** |

problematyczna kwestia

der Rahmen | rama**der Reißverschluss, -, e** | zamek

błyskawiczny

der Roman [ro 'ma:n] | powieść**der Saisonarbeiter, -** | pracownik

sezonowy

der Schäferhund, -, e | owczarek

alzacki/niemiecki

der Schneider | krawiec**der Schnitt** | krój**der Schriftsteller, -** | pisarz**der Schritt** [ʃʁɪt] | krok**der Schulabgänger, -** | absolwent

szkoły

der Schützenausmarsch, -, e |

przemarsz strzelców kurkowych

der Seeräuber | pirat**der Sitz** [zɪts] | siedziba**der Soldat, -en** | żołnierz**der Spezialeffekt, -e** | efekt specjalny**der Speziallack** | specjalny lakier**der Spielplatz** | plac zabaw**der Sprengstoff** | materiał

wybuchowy

der Staatsbürger, - | obywatel**der Staatssekretär** | sekretarz stanu**der Stoff, -e** | materiał**der Strandkorb, -, e** | kosz plażowy**der Studentenaustausch** | wymiana

studencka

der Studienleiter | kierownik badań**der Sturzflug in die Tiefe, -, e** |

stromy zjazd w dół

der Teilnehmer, - | uczestnik**der Themenbereich, -e** | obszar

tematyczny

der Transportsektor | branża

transportowa

der Trauer um jdn. | żałoba po kimś**der Überlebende, -n** | osoba ocalała**der Unterschenkel** | podudzie**der Urin** [u 'ri:n] | mocz**der Verein** | stowarzyszenie**der Vergnügungspark** | wesołe

miasteczko

der Versöhner | pojednawca**der Verzug** [fɛʁ 'tsu:k] | zwłoka,

opóźnienie

der Vierbeiner | czworonóg**der Volljährige, -n** | pełnoletni**der Vorstand, -, e** | zarząd**der Vorzug, -, e** | korzyść, zaleta**der VW-Käfer** | *pot.* Volkswagen

Garbus

der Warschauer Aufstand |

Powstanie Warszawskie

der Wechsel an eine höhere**der Widerredner, -** | oponent,

przeciwnik

der Widerstandskämpfer | bojownik

ruchu oporu

der Widerwille | niechęć**der Workshop, -s** ['wɔ:kʃɔp] |

warsztaty

der Zeichner, - | rysownik

der Zeitzeuge, -n | świadek tamtych
czasów/wydarzeń

der Zielort | miejsce docelowe/
przeznaczenia

durchschnittlicher Mensch |
przeciętny człowiek

FEMININUM

die Abenteuerreise | podróż pełna
przygód

die Abhandlung, -en | rozprawa

die Achterbahn, -en ['axteba:n] |
kolejka górską

die Angelegenheit | sprawa

die Arbeitskleidung | odzież robocza

die Ausbeutung der Arbeitnehmer
verhindern | zapobiec wyzyskowi
pracowników

die Ausbildung | wykształcenie

die Ausbildung erfolgreich

abschließen | z powodzeniem
ukończyć edukację zawodową

die Ausgekleidung | ubranie
wyjściowe

die Aushilfe | pomocnik

die Aussöhnungspolitik | polityka
pojednania

die Ausstellung, -en | wystawa

die Auswahl | wybór

die Auszeit | przerwa

die Autorität [aʊtori 'tɛt] | autorytet

die Bereicherung | wzbogacenie

die Berliner Mauer | Mur Berliński

die Bezeichnung erhalten | otrzymać
nazwę

Die Blechtrommel | „Błaszany
bębenek”

die Bootsfahrt | przejażdżka łodzią

die Bundesregierung | rząd
federalny

die Chefetage, -n | siedziba dyrekcji

die Dienstreise | podróż służbowa

die Diskussionsrunde, -n | dyskusja,
runda rozmów

die Dominikanerinnen (Pl.) |
dominikanki (rzymskokatolickie
żeńskie zgromadzenie zakonne)

die Droge, -n | narkotyk

die Düne, -n ['dy:nə] | wydma

die Edith Stein Gesellschaft |
Towarzystwo im. Edyty Stein

die Ehefrau ['e''frau] | żona

die Einschränkung, -en |
ograniczenie

die Entfernung | odległość

die Erfolgstrilogie | trylogia
odnosząca sukcesy

die Erfrischung | odświeżenie

die Erinnerung, -en | pamiątniki

die Erkennungsmethode | metoda
rozpoznawcza

die Erziehung | wychowanie

die Existenz [eksis 'tɛnts] | istnienie,
byt

die Fachkraft, -, e | specjalista,
fachowiec

die Fachzeitschrift | czasopismo
specjalistyczne

die Fähigkeit, -en | umiejętność,
talent

die Fähigkeit, -en | zdolność

die Fahrt, -en | przejazd, kurs

die Feindseligkeit | wrogość

die Festspiele (Pl.) | festiwal

die Frauengestalt, -en | postać
kobieca

die freie Zeit gestalten |
organizować wolny czas

die Freilichtbühne | teatr na wolnym
powietrzu, scena plenerowa

die Freizeitgestaltung | rekreacja,
organizacja czasu wolnego

die Gastfamilie | rodzina goszcząca

die Geburtstagsparty | impreza
urodzinowa

die Gegenwart | teraźniejszość

die Gemüseernte | zbiór warzyw

die Generation | pokolenie

die Geruchszelle, -n | komórka

węchowa

die Gesäßtasche | tylna kieszeń

die Gesellschaft | społeczeństwo

die Grenzen überwinden |

pokonywać granice, być ponad

granicami

die große weite Welt | długi i szeroki

świat

die Grundlage | podstawa

die Gründung der

Programmabteilung | stworzenie

Działu Programowego

die Hausarbeit, -en | praca domowa

die Heimat [xajmat] | ojczyzna

die Heimat | kraj rodzinny

die Heimat verlassen | opuścić kraj

rodzinny

die Herkunft | pochodzenie

die Hilfsorganisation | organizacja

humanitarna

die Holzachterbahn | drewniana

kolejka górska

die Industrie [Indʊs 'tri:] | przemysł

die Innenstadt, -, e | śródmieście

die Jahrhundertwende | przełom

wieków

die Journalistin | dziennikarka

die Kappnaht, -, e | szew nakładany

podwijany

die Karmelittinnen (Pl.) | karmelitanki

(żeńską gałąź zakonu karmelitów)

die Karrierefrau | *pot.* karierowiczka

die Kinderbetreuung | opieka nad

dziećmi

die Klassenlehrerin |

wychowawczyni

die Kletterwand, -, e | ścianka

wspinaczkowa

die Knopfleiste | rząd guzików

die Koffer packen | pakować walizki

die Konzentration nicht

aufrechterhalten | nie utrzymać

koncentracji

die Köstlichkeit, -en | rarytas

die Krebsart, -en | rodzaj raka

die Krebszelle, -n | komórka rakowa

die Kupferniete, -n | miedziany nit

die Kurzwaren (Pl.) | pasmanteria

die Kutsche, -n ['kʊtʃə] | powóz,

dorożka

die Lebenserfahrung, -en |

doświadczenie życiowe

die Lebensgewohnheiten (Pl.) |

przyzwyczajenia, nawyki

die Leidenschaft | pasja

die Leidensgeschichte | historia

cierpienia

die Leipziger Buchmesse | Lipskie

Targi Książki

die Lohnvorschriften (Pl.) | przepisy

dotyczące płac

die Macht der Worte entfesseln |

wyzwolić drzemiącą moc słów

die Machtübernahme | przejęcie

władzy

die Messestadt | miasto targów

die Nation, -en [na' tsiɔ :n] | naród

die Nichtregierungsorganisation,

-en | organizacja pozarządowa

die Nonne | zakonnica

die Nordsee | *geogr.* Morze Północne

die Nordseelandschaft | krajobraz

Morza Północnego

die Note, -n | ocena

die Obsternte | zbiór owoców

die Offenheit | otwartość

die Öffentlichkeit | opinia publiczna

die Ostsee | *geogr.* Morze Bałtyckie

die Pfote, -n ['pfo:tə] | łapa

die polnische Heimatarmee | polska

Armia Krajowa

die polnisch-jüdische

Verständigung | porozumienie

polsko-żydowskie

die Protagonistin | bohaterka

die Qual der Wahl (haben) [kva:l] |

(mieć) trudny wybór

die Regie (re'ʒi:) | reżyseria

die Regierung | rząd

die Riesen-Rutsche, -n | olbrzymia
zjeżdżalnia

die Robustheit | wytrzymałość

die Rückkehr ['rykke:ə] | powrót

die Sauberkeit | czystość

die Schnauze, -n ['ʃnaʊtsə] | pysk

die Schrift | rozprawa

die Schwerelosigkeit | nieważkość

die Seerose, -n | lilia wodna

die Sehnsucht nach Freiheit |

tęsknota za wolnością

die Seifenblase, -n | bańka mydlana

die Silberkugel | srebrna kula

die Sitten und Bräuche | obyczaje i

zwyczaje

die Sondersprechstunde | specjalne

spotkanie

die Spitze der deutschen Charts

die Sprachkenntnisse verbessern |

polepszyć znajomość języka

die Statue ['ʃta:tuə] | statua

die Sternschnuppennacht | noc

spadających gwiazd

die Steuern zahlen | płacić podatki

die Strandbar, -s | bar na plaży

die Strecke ['ʃtrekə] | odcinek

die Streitkräfte (Pl.) | siły zbrojne

die Tanzaufführung, -en |

przedstawienie taneczne

die Tauchlehrerin | nauczycielka
nurkowania

die Testreihe | seria testów

die Tierwelt | świat zwierząt

die Trefferquote | trafność

die Tuberkulose [tubɛrku'lo:zə] |

gruźlica

die Uhrtasche | kieszonka na zegarek

die Untersuchung hat ergeben,

dass... | badanie wykazało, że...

die Urinprobe | próbka moczu

die Verachtung | pogarda

die Veranstaltung, -en | impreza,

uroczystość

die Verarbeitung der aufgesogenen

Information | przetwarzanie

wchłoniętej informacji

die Verbindung, -en | połączenie,

związek

die Verbreitung | rozpowszechnianie

die Verdienstmöglichkeit, -en |

możliwość zarobienia pieniędzy

die Verhängung des Kriegsrechts |

wprowadzenie stanu wojennego

die Versöhnung | pojednanie

die Verständigung | porozumienie

die Visitenkarte | wizytówka

die Vorlesung, -en | wykład

die Wasserachterbahn | wodna

kolejka górską

die Welt erobern | podbić świat

die Wertmarke, -n | kartka

(bon lub kupon uprawniający do

nabywania określonych towarów w

gospodarkach, w których obowiązuje

reglamentacja towarów)

die Westküste | zachodnie wybrzeże

die Wirtschaft | gospodarka

die Zahnbürste, -n ['tsa:nbyrstə] |

szczoteczka do zębów

die Zeit vergeht wie im Flug | *pot.*

czas leci jak z bicza strzelił

die Zelle mit jdm. teilen | dzielić z

kimś celę

die Zusammenfassung |

streszczenie

deutschsprachige Rockband |

niemieckojęzyczny zespół rockowy

denkwürdig | pamiętny

deutsch-polnische Beziehungen |

stosunki polsko-niemieckie

E

ehemaliger Auschwitz-Häftling

['hɛftlɪŋ] | były więzień Oświęcimia

ein Abenteuer erleben | przeżyć

przygodę

ein Amt innehaben | piastować

urząd

ein Ende nehmen | skończyć się

ein gefundenes Fressen | *pot. nie*

łada gratka

ein Gelübde [gə 'lypdə] **ablegen** |

składać śluby

ein Gesetz verabschieden

[fɛɐ̯ 'apfi:dən] | uchwalić ustawę

ein Patent anmelden | zgłosić patent

ein Polonistik-Studium absolvieren |

ukończyć studia polonistyczne

ein Prozent des Gehirns

ausmachen | stanowić jeden procent

mózgu

ein Studium abbrechen | przerwać

studia

ein Ziel verfolgen | dążyć do

osiągnięcia celu

eindeutige Zahl | jednoznaczna

liczba

eine Debatte über rechtsextreme

eine feine Nase haben | mieć

dobrego nosa, mieć dobry węch

eine gute Schulbildung genießen |

otrzymać dobre wykształcenie

eine klare Zielsetzung haben | mieć

jasne cele

eine Rede halten | wygłaszać

przemówienie

eine Verdachtsdiagnose bestätigen |

potwierdzić przypuszczalną diagnozę

eine Verfassungsbeschwerde

einreichen | złożyć skargę do

Trybunału Konstytucyjnego

eine Vielzahl an

Interpretationsmöglichkeiten

einem Orden beitreten | wstąpić do

zakonu

einen Arbeitsvertrag unterzeichnen |

podpisać umowę o pracę

einen Entschluss fassen | podjąć

decyzję

einen Job ausüben | wykonywać

pracę

einen Job kündigen ['kyndɪgən] |

zvolnić się z pracy

einen Namen annehmen | przyjąć

imię

einen neuen Rekord setzen |

ustanowić nowy rekord

einen Spitznamen erfinden |

wymyślić pseudonim

einer Sache entsprechen | być

zgodnym z czymś

eingängige Werbung | chwytliwa

reklama

Einstellungen auslösen | wywołać

dyskusję na temat ultraprawicowych

poglądów

einstig ['aɪnstɪç] | dawny, były

einzig und allein | tylko i wyłącznie

einzigartiger Geruchssinn |

niezwykły zmysł węchu

Endliches und ewiges Sein | „Byt

skończony a byt wieczny”

eng anliegen | przylegać do ciała

erschreckend | przerażający

erstürmen | zdobyć szturmem

szczyt niemieckiej listy przebojów

Es kommt darauf an... | To zależy...

Es lebe der Sommer! | Niech żyje

lato!

es vermögen, etw. zu tun | być w

stanie coś zrobić

Es war mir eine Freude. | Cała

przyjemność po mojej stronie.

es wird langsam an der Zeit |

najwyższa pora

etw. abgeben | oddać coś

etw. abwandeln | modyfikować coś

etw. am eigenen Leib erleben |

przeżyć coś na własnej skórze

etw. an etw. anpassen | dostosować

coś do czegoś

etw. anbieten | proponować coś

etw. anerkennen | uznać coś

etw. anlegen | ulokować coś

etw. auf etw. einstellen | nastawić

coś na coś

etw. aufholen | nadrobić

etw. aufnehmen | przyjmować coś

etw. ausschließen | wykluczać coś

etw. ausstrahlen | wyświetlać coś

etw. auszeichnen | wyróżnić coś

etw. bedenken | rozważyć coś,
zastanowić się nad czymś

etw. beherrschen | opanować coś

etw. benötigen | potrzebować
czegoś

etw. beschichten | pokryć coś

etw. beschließen | postanawiać coś

etw. besteigen | wspiąć się na coś

etw. betrachten | przyglądać się
czemuś

etw. bewerten | ocenić coś

etw. durch etw. ersetzen | zastąpić
coś czymś

etw. durchqueren | przemierzać coś

etw. ehrlich zugeben | szczerze coś
przyznać

etw. entfernen | usuwać coś

etw. entschlüsseln | rozszyfrować
coś

etw. erkennen | rozpoznać coś

etw. erledigen [ɛʁ ˈleːdɪɡən] | załatwić
coś

etw. erwähnen [ɛʁ ˈvɛːnən] |
wspomnieć coś

etw. festlich begehen | obchodzić
coś uroczyście

etw. fördern [ˈfœrdən] | promować
coś

etw. füllen | napełnić coś

etw. gefährden [gə ˈfɛːɐ̯dən] |
zagrozić czemuś

etw. gründen | założyć coś

etw. herausgeben | wydać coś

etw. hervorrufen | wywoływać coś

etw. im nordischen Stil errichten |
wznieść coś w nordyckim stylu

etw. manuell herstellen |
produkować coś ręcznie

etw. mit etw. kombinieren | połączyć
coś ze sobą

etw. riechen | wyczuć coś (po
zapachu)

etw. schätzen | cenić coś

etw. trennen | odróżnić/oddzielić coś

etw. überziehen | powlec coś

etw. unternehmen | przedsięwziąć
coś

etw. verewigen | uwiecznić coś

etw. verlassen | opuścić coś

etw. vernieten | nitować coś

etw. verraten | zdradzać coś

etw. verringern | zmniejszyć coś

etw. verwerfen | odrzucać coś

etw. verwirklichen | urzeczywistnić
coś

etw. vorlegen | przedłożyć coś

etw. vorzeitig [ˈfoːɐ̯tsaɪtɪç] **verlassen** |
opuścić coś przedwcześnie

etw. wahrnehmen | postrzegać coś

etw. zaubern [ˈtsaʊbən] | wyczarować
coś

etw. zerkratzen | porysować coś

etw. zuordnen | przyporządkować
coś

etw. zusammensetzen | składać coś

F

fachlich | fachowy

fallen | upaść

fälschlicherweise | błędnie

faulenzen | leniuchować

feinster Ostseesand |
najdelikatniejszy piasek z Morza
Północnego

fester Arbeitsplatz, -, e | stałe
miejsce pracy

festgelegt | ustalony

feuriger Flamenco | ogniste
flamenco

finanzieren | finansować

fliehen [ˈfliːən] | uciec

flüchtige organische Verbindung |
lotny związek organiczny

fraglich | wątpliwy

frei wählbar sein | móc zostać
dowolnie wybranym

Freiwilliges Soziales Jahr |

Dobrowolny Rok Socjalny (prawnie uregulowana forma wolontariatu w Niemczech)

Freiwilliges Soziales Jahr |

Wolontarystyczny Rok Socjalny

für ein unvergessliches Erlebnis

sorgen | zapewniać niezapomniane przeżycie

für etw. sorgen | zadbać o coś

für Groß und Klein | dla dużych i małych, dla wszystkich bez względu na wiek

für Reibungspunkte sorgen |

wywoływać sporne kwestie/konflikty

für Schlagzeilen sorgen | znaleźć się na pierwszych stronach gazet

G

geborene Jüdin | rodowita Żydówka

geduckt | skulony

geeignet | odpowiedni

gefälschte Papiere | sfałszowane dokumenty

geheim | tajny

geistige Kultur | kultura duchowa

gekrönt | uwieńczony wspianiałym pokazem sztucznych ogni

gelten als | uchodzić/być uznawanym za

gemeinnützig [gə'mainnytsɪç] |

służący dobru powszechnemu

Gerechte | „Sprawiedliwi”

gering | niewielki

gestehen | przyznać

gläubige Hingabe | poświęcenie związane z wiarą

gleichzeitig | jednocześnie

goldenes Zwiebeltürmchen | złota wieżyczka z cebulastą kopułą

groß angelegtes

Untersuchungsprogramm | program badań zakrojony na szeroką skalę

groß werden | dorastać

gut ankommen | cieszyć się powodzeniem

gut sitzen | dobrze leżeć

H

halbwegs | jako tako, prawie

haltbar | trwały

handgeschnitztes Pferdchen | ręcznie rzeźbiony konik

Hausierhandel betreiben | prowadzić handel obnośny

hiervon | z tego

hinaufklettern | wspinać się

hoch im Kurs stehen | być w cenie

hochempfindlich | bardzo wrażliwy

hochentwickeltes Industrieland |

wysoko rozwinięty kraj

uprzemysłowiony

höchstwahrscheinlich |

najprawdopodobniej

hohes Alter | zaawansowany wiek

Hunde bei der Suche nach

Lawinenopfern einsetzen | używać psów do szukania ofiar lawin

I

im Anschluss | bezpośrednio po

im Durchschnitt | średnio, przeciętnie

im Rahmen | w ramach

im Rahmen der Feierlichkeiten zum 50. Jahrestag des Kriegendes |

w ramach uroczystości związanych z 50. rocznicą zakończenia wojny

im Vergleich zu etw. | w porównaniu z czymś

im Vordergrund stehen | być na pierwszym planie

im Zusammenhang mit etw. | w związku z czymś

in absehbarer Zukunft | w niedalekiej przyszłości

in Anwesenheit der

Staatspräsidenten | w obecności prezydentów państw

in den Genuss kommen | korzystać z czegoś

in den Widerstand gehen | przyłączyć się do ruchu oporu

in der Kürze liegt die Würze | krótko i zwięźle, krótko i na temat

in der Regel | z reguły

in der Sonne brutzeln [*'brʊtsəl̩n*] | *pot.* smażyć się na słońcu

In der Suche nach dem jüdischen Breslau" | „W poszukiwaniu żydowskiego Breslau”

in die Ferne | do dalekich krajów

in eine Razzia [*'ratsi̯a*] **geraten** | wpaść w łapankę

in erster Linie | przede wszystkim

in etw. eintauchen | zanurzyć się w coś

in finanzielle Schwierigkeiten

geraten | popaść w trudności finansowe

in großer Gefahr schweben [*'fve:bən*] | znajdować się w wielkim niebezpieczeństwie

in Kraft treten | wejść w życie

in meterlangen Schlangen stehen | stać w wielometrowych kolejkach

in Schwung kommen | nabrać rozmachu/ impetu

in Zusammenarbeit mit jdm. | we współpracy z kimś

inakzeptabel | nie do zaakceptowania

inneres Hosenbein | wewnętrzna strona nogawki

ins 15. Jahrhundert zurückreichen | sięgać XV wieku

Internationaler Tag der Jugend | Międzynarodowy Dzień Młodzieży

irgendwann | kiedyś

J

jahrhundertalter Baum | drzewo stare jak świat

jdm. die Ehrenbürgerschaft

verleihen | nadać komuś honorowe obywatelstwo

jdm. etw. beibringen | nauczyć kogoś czegoś

jdm. etw. einbringen | przynosić komuś coś

jdm. etw. verwehren | nie pozwolić komuś na coś

jdm. etw. vor Augen führen | uzmysłować coś komuś

jdm. Freude bereiten | sprawiać komuś przyjemność

jdm. in etw. überlegen sein | górować nad kimś w czymś

jdm. zu Ehren | na czyjaś cześć

jdn. ansprechen | wywierać na kimś wrażenie

jdn. anziehen | przyciągać kogoś

jdn. auf eine Reise nehmen | zabierać kogoś w podróż

jdn. auszeichnen | wyróżniać kogoś

jdn. bedrohen | zagrażać komuś

jdn. befreien | uwolnić kogoś

jdn. begeistern [*bə'ga:stən*] | zachwycać

jdn. beisetzen | pochować kogoś

jdn. belohnen | nagrodzić kogoś

jdn. betreuen | opiekować się kimś

jdn. entführen | uprowadzać/ porywać kogoś

jdn. für einen Narren halten | uważać kogoś za wariata

jdn. heiligsprechen | kanonizować kogoś

jdn. in eine unreale Welt entführen | porywać kogoś do nierealnego świata

jdn. in eine Welt versetzen |

przenieść kogoś w świat

jdn. in einer Gaskammer ermorden | zamordować kogoś w komorze gazowej

jdn. in seinem Redefluss

unterbrechen | przerywać czyjś potok słów

jdn. inhaftieren [ɪnhaf 'ti:rən] |

aresztować kogoś

jdn. prägen ['prɛ:gən] | ukształtować

kogoś

jdn. schulen | szkolić kogoś**jdn. verfolgen** | prześladować kogoś**jdn. verhaften** | aresztować kogoś**jdn. verschleppen** | deportować

kogoś

jdn. willkommen heißen | witać

kogoś

jdn. würdigen | docenić kogoś**jdn. zu einer Stellungnahme gegen**

etw.

jdn. zu etw. bewegen | skłonić kogoś

do czegoś

jdn. zu jdm. ernennen | mianować

kogoś kimś

jds. Aufmerksamkeit fesseln |

przykuwać czyjąś uwagę

jds. Auge erfreuen | cieszyć czyjeś

oko

jds. Freilassung aushandeln |

wynegocjować czyjeś uwolnienie

jeweils ['je: 'vaɪls] | każdorazowo**Jung und Alt** | wszyscy bez względu

na wiek

K

kaum zu glauben | wierzyć się nie

chce

keinen Input in die multikulturelle**Landschaft Deutschlands geben** |

nie wnosić wkładu w wielokulturowe

społeczeństwo Niemiec

knallhart | twardy, bezwzględny**konfliktfrei** | bezkonfliktowy**konkurrenzfähig** | konkurencyjny**konvertieren** | zmienić wyznanie**körperliche Untersuchung** | fizyczne

badanie

Körperteilen zuziehen | doznać

oparzeń na delikatnych częściach

ciała

kostenlos | darmowy**kriegsgefangener Offizier** | oficer

wzięty do niewoli

Kritik an etw. üben | poddawać coś

krytyce

küren ['ky:rən] | wybrać

L

lächeln | uśmiechać się**lachen** | śmiać się**langfristig** | długoterminowy**Legenden ranken sich um jdn.** |

o kimś krążą legendy

M

mächtiger Feind | potężny wróg**Maschinengewehr Gottes** | „Karabin

maszynowy Pana Boga”

mediterranes Flair [flɛ:g] |

śródziemnomorska aura

mehrere Fragen aufwerfen |

poruszać kilka kwestii

Mein Auschwitz | w Polsce: „Mój

Oświęcim”

meistgetragen | najczęściej noszone**mit Blick auf die Spree** | z widokiem

na Sprewę

mit jdm. umgehen | obchodzić się z

kimś

mit Migrationshintergrund | z

pochodzeniem migracyjnym

mittlere Reife | tzw. mała matura

(świadectwo ukończenia Realschule

lub 10. klasy liceum)

mittlerer Spediteur | średniej

wielkości spedytor

mittlerweile | tymczasem**moralische Instanz** | moralna

instancja

N

nach Plan verlaufen | przebiegać

według planu

nach warmen Baguettes duften |

pachnieć ciepłymi bagietkami

nachkommen | dojechać**nahezu** ['na:ə 'tsu:] **ununterbrochen** |

prawie bez przerwy

nationale Minderheit | mniejszość

narodowa

nebenbei | dodatkowo

negativ auffallen | wypaść

negatywnie, zwrócić na siebie uwagę

przez złe zachowanie

Nervenkitzel versprechen | *pot.*

zapewniać dreszczyk emocji

neue Erfahrungen sammeln | zebrać

nowe doświadczenia

neunköpfige Familie |

dziewięcioosobowa rodzina

nicht ohne Grund | nie bez powodu

nicht umsonst | nie bez powodu

nicht zu gebrauchen sein | nie

przydać się

nichts wert | nic niewart

niedrigere Lebenshaltungskosten |

niższe koszty utrzymania

notwendig | potrzebny, konieczny

P

perfekt durchgetakteter Lebenslauf |

idealnie przebiegający życiorys bez

przerw

perfekter Ausflugsort | idealne

miejsce wycieczek

perfekter Ort | idealne miejsce

phantastisches Wesen |

fantastyczna istota

positive Auswirkung | pozytywny

skutek

prompt | natychmiast

Prost! | Na zdrowie!

R

rasant | superszybki, dynamiczny

rauschendes Jubiläum | huczny

jubileusz

recherchieren [*reʃeʁ ˈʃi:rən*] | szukać

reiches kulturelles Angebot | bogata

oferta kulturalna

riesige Raupen und Frösche |

ogromne gąsienice i żaby

Rügen | *geogr.* Rugia

rumhängen | *pot.* opierniczać się

Rundfunks | Orkiestra Symfoniczna

Radia Bawarskiego

russische Volkstradition | rosyjska

tradycja ludowa

S

schätzungsweise | szacunkowo,

w przybliżeniu

schlagartig | nagle

schlechtes Benehmen | złe

zachowanie

schlicht und einfach | po prostu

schlichte Menschlichkeit | skromne

człowieczeństwo

schließlich | w końcu

schmal geschnitten | wąsko

skrojony

schreckliches Erlebnis | straszne

przeżycie

schwebende Planeten und

Meteoriten | unoszące się planety i

meteoryty

schwieriges Verhältnis | trudne

stosunki

sein Glück versuchen | poszukać

szczęścia

sein Lebenswerk | dzieło jego życia

sein Unwesen treiben | grasować

seine Notdurft verrichten | załatwiać

potrzebę fizjologiczną

selbstständig | samodzielny

sich abwechseln | występować na

przemian

sich an etw. anpassen |

przystosowywać się do czegoś

sich auf etw. einlassen | zmagać się

z czymś, stawiać czemuś czoło

sich auf etw. verlassen | polegać na

czymś

sich aus etw. zusammensetzen |

składać się z czegoś

sich eignen | nadawać się

sich einer Partei anschließen |

wstępować do partii

sich entschließen | decydować się

sich erheben | wznosić się

sich erweisen | okazać się

sich etablieren | przyjąć się

sich etw. gönnen | pozwolić sobie na coś

sich etw. nicht entgehen lassen | skorzystać z czegoś

sich etw. überlegen | zastanowić się nad czymś

sich etw. wahrlich verdienen | rzeczywiście na coś zasłużyć

sich etw. zum Ziel setzen | postawić sobie coś za cel

sich etw. zunutze [tsu 'nʊtsə]

machen | wykorzystywać coś

sich für etw. begeistern | zachwycać się czymś

sich für etw. einsetzen | angażować się w coś

sich für etw. einsetzen | opowiadać się za czymś, angażować się w coś

sich Gedanken machen | zastanowić się, namyśleć się

sich gegen etw. auflehnen | sprzeciwiać się przeciwko czemuś

sich häufen ['hɔɪfən] | mnożyć się

sich in etw. verwandeln | zamieniać się w coś

sich lohnen | opłacać się

sich mit großen Schritten nähern |

zbliżać się wielkimi krokami

sich mit Respekt behandeln |

traktować się z szacunkiem

sich nichts vormachen | być

szczerym wobec siebie

sich niederlassen | zamieszkać, osiąść

sich rechtfertigen | usprawiedliwiać się

sich sozial engagieren | angażować się w sprawy społeczne

sich treiben lassen | zajmować bierną postawę

sich um etw. winden | wić się dookoła czegoś

sich Verbrennungen an empfindlichen

sich versammeln | zgromadzić się, zebrać się

sich versteckt halten | ukrywać się

sich von jdm./etw. verabschieden | pożegnać się z kimś/czymś

sich zu etw. gesellen | przyłączyć się do czegoś

sich zu etw. mausern | stać się czymś

sich zuspitzen | zaostrzyć się

silberne Gondel | srebrna gondola

sinken | spadać, maleć

sinnlos | bezsensowny

sorgenlos | beztroski

Sprengkörper aufspüren | tropić

ładunki wybuchowe

steigend | rosnący

stetig | ciągły

stolz | dumny

strapazierfähige Naht | wytrzymały szew

stürmischer See | burzliwe jezioro

Südtirol | *geogr.* południowy Tyrol

summa cum laude | *łac.* z najwyższą pochwałą

T

tätig sein als | działać/pracować jako

tatsächlich ['ta:tʃɛçlɪç] | prawdziwy

teilweise | częściowo

tiefer Glaube | głęboka wiara

transparent | przezroczysty, przejrzysty

treuer Begleiter | wierny towarzysz

Ü

über etw. hinauskommen |

wykraczać poza coś

über etw. majestätisch thronen |

wznosić się majestatycznie nad czymś

über etw. promovieren | pisać

doktorat o czymś

übergroßer Marienkäfer | biedronka

nietypowo dużych rozmiarów

überlegen | zastanowić się

U**umstritten** [ʊm ˈʃtɹɪtən] |

kontrowersyjny

unabhängig davon,... | niezależnie od tego,...**unbedingt** | koniecznie**ungenau** | niedokładny**unglaublich** | niewiarygodny,

nieprawdopodobny

unsichtbar | niewidoczny**unter der Regie von...** | w reżyserii...**unter deren Einfluss** | pod wpływem których**untere Vergütungsgrenze** | dolna granica wynagrodzenia**unterm Sternenhimmel** | pod gwieździstym niebem**unterstützen** | wspierać**unverfälschte Natur** | prawdziwa przyroda**unvergessliches Erlebnis** | niezapomniane przeżycie**ursprünglich** [ˈuːɐ̯ʃpɿŋlɪç] | pierwotnie**V****Vergnügen bieten** | oferować rozrywkę**verkörpern** | ucieleśniać**vielfältig** [ˈfiːlfɛltɪç] | rozmaity, różnorodny**vielfältig** | różnorodny, rozmaity**vollkommen in eine Märchenwelt****eintauchen** | całkowicie zanurzyć się w bajkowym świecie**von einer prächtigen****Feuerwerkschau****von etw. geprägt sein** | być przez coś ukształtowanym**von Ideen übersprudeln** | tryskać pomysłami**von sich reden machen** | wzbudzać zainteresowanie**von wegen** | akurat, nic podobnego**vor Ort** | na miejscu**vorkommen** | występować**Vorsorge treffen** | starać się o zabezpieczenie**vorteilhafte Lage** | korzystne położenie**W****wahr** | prawdziwy**wasserabweisend** | odporny na wodę, hydrofobowy**wechselvoll** | zmienny**Weimarer Neoklassik** | weimarski neoklasycyzm**weit** | szeroki**weit verbreitet** | szeroko rozpowszechniony**weltoffen** | otwarty na świat**wertvoll** | wartościowy, cenny**wie ein Blitz aus heiterem Himmel****einschlagen** | spaść jak grom z jasnego nieba**wie Sand am Meer** | w bród, mnóstwo**wiederum** | natomiast**wissenschaftliche Leistung** | naukowe osiągnięcie**wohlhabend** | zamożny**wörtlich** [ˈvoɐ̯tlɪç] | dosłowny**würdig** | godny**Z****Zeit zum Nachdenken gewinnen** | zyskać czas do namysłu**zeitlos** | nieprzemijający**Zentrum gegen Vertreibungen** | „Centrum przeciwko wypędzeniom”**zugleich** | jednocześnie**zum Christentum konvertieren** | zmienić wyznanie na chrześcijaństwo**zunehmend** | wzrastający**zur Freude** | ku radości**zur Trauer** | ku smutkowi**zurückdenken** | wspominać**zurückkehren** | powrócić**zurücklegen** | przebyć**zwangsläufig** | automatycznie